

Wydarzenia kulturalne w Domu Krakowskim w Norymberdze w 2024 roku

2024-12-19

Autor programu: Katarzyna Prusik-Lutz

„WOHNWAGEN” - wystawa Dominika Stanisławskiego w KREISGalerie

28 lutego – 30 marca

Krakowski artysta Dominik Stanisławski proponuje instalację site-specific, w której przyczepa kempingowa dosłownie odgrywa główną rolę - wypełnia ona przestrzeń galerii i zaprasza odwiedzających do odkrywania za jej pośrednictwem ulotnej natury rzeczy.

„Na zewnątrz i wewnątrz - jesteśmy wrzucani w nasz społecznie skonstruowany porządek bez uprzedzenia. Z biegiem czasu odkrywamy siebie, nasze indywidualne cechy - czasem funkcjonujące lepiej, czasem gorzej w ramach społecznych. Oczywiście możemy się poruszać i zmieniać, ale nie możemy łatwo pozbyć się ciężkiego bagażu, który nas definiuje.

Dokładamy wszelkich starań, aby stale poprawiać naszą ludzką i społeczną kondycję. Może dlatego czasami spoglądamy wstecz i wspominamy czasy, kiedy byliśmy tak świadomi. *Kiedyś, dawno temu* - mówimy z perspektywy czasu.”

(tekst: Thomas May, foto: Khrystyna Jalowa)

Dominik Stanisławski nie jest już nowicjuszem w Norymberdze i w grupie artystów "Der KREIS" – wystawiał i tworzył swoje prace zarówno w Domu Krakowskim jak też w innych norymberskich miejscach wystawowych.

Kooperacja: Dom Krakowski i KREISGalerie

Wystawa krakowskiej artystki Marty Stanisławy Sali oraz artysty z Macao Kin Man Cheonga

19 kwietnia – 17 maja

Wystawa Marty Stanisławy Sali i Kin Man Cheonga pt. „Liebesgruße aus Kopenhagen” to autoetnograficzna narracja, która rozwija się poprzez zebrane i przetworzone obiekty, teksty, publikację artystyczną i wideo o artystach, ich rodzinach i ich historiach. Przedstawienia tematyzują idealistyczne, utopijne nadzieje w poszukiwaniu wolności i szczęścia, jednocześnie stawiając czoła różnym wyzwaniom. Narracji towarzyszy dekonstrukcja na poziomie językowym, stylistycznym i semantycznym.

Marta Stanisława Sala studiowała malarstwo w Krakowie i sztukę w kontekście w Berlinie, Kin Man Cheong antropologię wizualną w Berlinie oraz portugalistykę w Makao i Portugalii. Otwarcie wystawy odbyło się 19 kwietnia br. i potrwa ona w Domu Krakowskim do 17 maja. Na zakończenie planowany jest performance pary artystów w przestrzeni miasta Norymberga.

Foto: Khrystyna Jalowa

19. Tydzień Filmu Polskiego w Norymberdze

18 – 24 kwietnia

MaxiKunst - spotkanie studentów z ASP Kraków z młodymi artystami z Norymbergi

1 – 8 maja

Projekt MAXIKunst - to innowacyjna inicjatywa, której celem było przekształcenie zabytkowego budynku filii banku Sparkasse Nürnberg Maximilianstrasse w przestrzeń sztuki i dialogu społecznego. Budynek ten, będący przedmiotem dyskusji w mediach lokalnych, po jego przemianie w punkt wystawienniczy stał się teraz miejscem eksperymentów artystycznych. Inicjatorem tych działań była Galeria „Kreis Galerie” - jedna z ważniejszych instytucji kultury w mieście. Dom Krakowski został zaproszony do udziału w kształtowaniu koncepcji tego nowego miejsca sztuki. Aranżacja została wykonana przez studentów z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie we współpracy z artystami z Akademii der Bildenden Künste Nürnberg. Podczas tygodnia - od 1 do 8 maja - pomieszczenia bankowe zostały przekształcone w pracownie artystyczne. Studenci i artyści mieli okazję eksperymentować w różnych częściach budynku - od biura dyrektora i archiwów po kuchnię i taras na dachu. Ich kreatywność przyczyniła się do stworzenia nowej przestrzeni, która nie tylko ożywiła architekturę miasta, ale także stała się miejscem dialogu społecznego na temat sztuki i dziedzictwa kulturowego. Cały proces twórczy zakończył się wernisażem wystawy pt. „DEAL” prezentującym efekt pracy grupy - był to kulminacyjny moment projektu, którego celem było nie tylko przekształcenie budynku, ale również inspirowanie społeczności lokalnej do angażowania się w dyskusje na temat sztuki i przestrzeni publicznych.

Pod opieką profesora ASP Kraków, Michała Zawady, kuratorki Domu Krakowskiego, Katarzyny Prusik-Lutz, kuratora Kreis Galerie, Thomasa Maya, oraz artysty wizualnego, Adama Cmiela, studenci pracowali w kontekście miejsca, eksplorując tematy wartości, dewaluacji i fenomenu monetyzacji sztuki.

Bez względu na to, czy nam się to podoba, czy nie, idea sztuki od swego powstania ściśle związana jest z wartością i wartościowaniem. Mimo wielu prób demokratyzacji procesów tworzenia i dystrybucji sztuki od początku modernizmu, kwestia ceny (monetarnej lub symbolicznej) wciąż nawiedza twórców i odbiorców działań artystycznych. Być może wynika to z faktu, że koncept sztuki narodził się w klasie społecznych elit, a widmo hierarchizowania efektów ludzkiej kreatywności powraca niczym wampir. Rynek sztuki stał się w ostatnich dekadach modelem abstrakcyjnej i spekulacyjnej aktywności finansowej, a jego cielsko pochłania nawet najbardziej radykalnie kontestacyjne działania. Ciągle, w warunkach późnego kapitalizmu, trudno wyobrazić sobie realnie funkcjonujący świat sztuki, w którym idea egalitarnego, horyzontalnego współuczestnictwa mogłaby się ziszczyć w swojej pełni. „Deal” to wspólny projekt studentek i studentów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i Norymberdze, który stara się zmierzyć ze zjawiskiem monetyzacji i finansjalizacji relacji międzyludzkich. Poruszając się w przestrzeni dawnego banku, uczestnicy/czki projektu zastanawiają się nad

problemem wartościowania, ewaluacji, finansowej presji, sukcesu i porażki.

Tekst: Michał Zawada

Artist in Residence - rezydencja artysty z ASP

16 czerwca – 26 lipca

"Rezydencja artystyczna" to stypendium twórcze, finansowane przez Gminę Miejską Kraków, skierowane do artystek i artystów z dziedziny sztuk wizualnych, którego efektem będzie prezentacja prac powstałych w tym okresie np. w formie wystawy.

Dzięki porozumieniu podpisanemu przez Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie im. Jana Matejki oraz Gminę Miejską Kraków studenci oraz doktoranci ASP mogli ubiegać się o rezydencję artystyczną w Domu Krakowskim w Norymberdze w 2024 roku. Taka możliwość otwarta będzie również w latach 2025-2026.

Laureatem tegorocznej edycji został Pan Milan Zientara (Marcel), którego zgłoszenie i koncepcja projektu „Folk Legends of Urban Horror” zyskały największe uznanie Komisji.

Projekt „Folk Legends of Urban Horror” zakłada zrealizowanie w formie prac malarskich, fikcyjnych historii na temat nieuchwytej osoby zjawiającej się w mieście (Norymberga) siejącej grozę wśród mieszkańców. Tematyka obrazów ma luźno bazować na miejskich legendach m.in o Epelein von Gailingen słynnym norymberskim baronie-rabusiu (Robin Hood), Czarnym Rycerzu, Feudalnym władcy i chłopce czy legenda o fontannie Goosemana. Podczas pobytu na rezydencji artystycznej zbadam miejskie legendy i mity, tworząc na ich podstawie historie grozy nawiązujące do współczesnego kina horrorowego zwanego posthorrorem. Eksplorując tkankę miejską, chcę wpleść w opowieści przedstawione na płótnach architekturę miasta i przestrzenie historyczne. Inspirację do powstania mojego projektu odnajduję również w filmach takich jak: Nosferatu: Symfonia Grozy (1922), Głęboka Czerwień (1975), Opętanie (1981), Suspiria (2018) czy Kryptozoo (2021). Sięgając do historii miejskich legend, dokonam dekonstrukcji za pomocą teorii queer, afirmując wrażenie dziwności i obcości przyglądając się sytuacji Innego. Chcę wywołać uczucie obcości i niebezpieczeństwa poprzez wkroczenie nieznanym mieszkańcom do tej pory postaci do przestrzeni miejskiej. Planuję przeprowadzić research dotyczący miasta Norymberga będący podstawą do stworzenia zupełnie nowej miejskiej legendy o postaci siejącej grozę. Zależy mi na połączeniu znanych nam wszystkim motywów horrorowych m.in z kina, literatury czy muzyki. W pracach zależy mi na wykorzystaniu motywów wampiryzmu, różnego rodzaju hybryd międzygatunkowych, kryptyd itp. W przestrzeni pracowni zamierzam realizować projekt przy oprawie muzycznej takich autorów jak Alfred Shnipke, Krzysztof Penderecki, Alexander Scriabin, Karol Szymanowski, Leos Janacek czy Igor Stravinsky, dzięki którym będę mógł dogłębniej osadzić się w atmosferze mroku, lęku oraz niepokoju. Dzięki wyżej opisanym działaniom chce zbadać kulturę Norymbergi i zaprezentować spojrzenie na rolę mitów i legend z perspektywy innego kraju. Zależy mi również na stworzeniu sytuacji, która zaznaczy ważność i znaczenie miejskich opowiadań na lokalne społeczności.

Podczas trwania rezydencji artystycznej w Domu Krakowskim w Norymberdze planuję zrealizować ok. 10 prac malarskich na płótnach o różnych rozmiarach. Przedstawię na nich

historie będące opracowaniem i dekonstrukcją legend miejskich na podstawie researchu przeprowadzonego podczas mojego pobytu na rezydencji. Do prezentacji prac wstępnie chcę wykorzystać miejsce pracowni nr 1 i galerię znajdującą się nad nią. Uważam, że przestrzenie znajdujące się na poddaszu będą w ciekawy sposób rozbudowywały znaczenie realizowanego przeze mnie projektu poprzez nawiązanie do ukrywania mrocznych sekretów na strychach, w piwnicach i innych ciemnych miejscach w domach i przestrzeniach mieszkalnych. Jestem również otwarty na zaprezentowanie prac w innych przestrzeniach wystawienniczych na terenie miasta Norymbergi. W mojej praktyce często uzupełnieniem prac malarskich stają się obiekty, które tworzę z różnych przedmiotów. W projekcie „Folk Legends of Urban Horror” również rozważam stworzenie od kilku do kilkunastu obiektów różnej wielkości mające za zadanie uzupełnić przedstawianą narrację. Obiekty tworzone w domyśle tworzone będą ze znalezionych np. na targach staroci przedmiotów przy dodatkowym wykorzystaniu papermache. Jako uzupełnienie realizowanego projektu chciałbym również zorganizować spotkanie poświęcone tematyce miejskich legend i tego, jak wpływają one na lokalne społeczeństwo. W ramach spotkania przewiduję seans jednego lub kilku filmów, które wykorzystałem jako inspiracje w procesie twórczym.

Tekst: Milan Zientara (Marcel)

Prace naszego pierwszego rezydenta, Milana Zientary (Marcela), można było podziwiać podczas jubileuszu partnerstwa miast w Sali Klutentretera Domu Krakowskiego w Norymberdze oraz w Atelier Austrasse 9 (Gostenhof).

Foto: Khrystyna Jalowa

Jubileusz - festyn z okazji 45-lecia partnerstwa miast

19 - 21 lipca

Pod hasłem "[From Krakau with Love](#)", odbyła się seria wyjątkowych wydarzeń kulturalnych, które na długo pozostaną w pamięci uczestników.

19 lipca (piątek)

Weekend rozpoczął się w piątek w Atelier Austrasse 9 (Gostenhof) uroczystym otwarciem wystawy prac M. Zientary, studenta Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, pierwszego uczestnika nowego Programu Artist in Residence Krakauer Haus. Wieczór zakończył się pokazem filmu "Słoń" w kościele św. Idziego (Egidienkirche), prezentowanego w ramach Tygodnia Równości we współpracy z Tygodniem Filmu Polskiego.

20 lipca (sobota)

Sobotnie popołudnie obfitowało w atrakcje, które przyciągnęły licznych uczestników. O godzinie 14:00 przed Domem Krakowskim warsztatami dla dzieci rozpoczął się festyn letni "From Krakau with Love". Dzieci i młodzież tworzyły kukielki smoków, wypiekały krakowskie obwarzanki oraz dekorowały materiałowe torby różnorodnymi technikami plastycznymi. Każdy warsztat trwał około godziny, umożliwiając uczestnikom udział we wszystkich zajęciach. Zarówno dzieci,

**Magiczny
Kraków**

młodzież, jak i dorośli mogli wyrazić swoją kreatywność.

O godzinie 16:00 rozpoczął się program sceniczny. Oficjalnego otwarcia festiwalu dokonali przedstawiciele miast, po czym wspólnie podziwiano dzieła sztuki znakomitych artystów zaproszonych przez Krakauer Haus, stworzone w ostatnich dniach na wyspie Schütt: mural "Animalium/Zwierzyniec" autorstwa Marcina Czai w bramie Hübnerstor, ósmą edycję InselKunst z udziałem Emilii Neumann i Doroty Hadrian, prace w Atelier naszego pierwszego rezydenta, M. Zientary.

Na scenie wystąpili artyści: Nobutthefrog (Nbg), Hańba (Krk) i John Q Irritated (Nbg)!

Festyn trwał do późnych godzin wieczornych, a uczestnicy mogli delektować się wyśmienitymi potrawami serwowanymi przez foodtruck Antonio Ibis oraz restaurację Kopernikus z Domu Krakowskiego.

21 lipca (niedziela)

W niedzielne popołudnie można było obejrzeć wyjątkowy spektakl teatru Figur z Krakowa Billy Fog. Przedstawienie, które zdobyło wiele prestiżowych nagród, odbyło się o godzinie 16:00 w Teatrze Pfütze i było dedykowane dzieciom powyżej 10 roku życia.

Weekend "From Krakau with Love" był niezwykle okazją do obcowania z kulturą i sztuką Krakowa, oferując uczestnikom niezapomniane chwile pełne radości i inspiracji.

Fotografie: K. Jalowa

Mural „Zwierzyniec” autorstwa Marcina Czai

20 lipca

Początek XX wieku wyznaczył narodziny i rozwój jednego z najważniejszych nurtów w architekturze i designie: modernizmu. Niemieccy architekci, tacy jak Walter Gropius i Ludwig Mies van der Rohe, związani z Bauhausem, należeli do najwybitniejszych przedstawicieli tego ruchu. Wierzyli oni, że piękno budynku wynika głównie z jego funkcjonalności. Budynek miał być prawie abstrakcyjnym dziełem, wolnym od jakichkolwiek zdobieć. Jednak w Polsce - podobnie jak w innych krajach - powstał lokalny styl modernistyczny, który łączył nowoczesną formę z elementami inspirowanymi folklorem, duchowością czy mitologią słowiańską.

Marcin Czaja w swoim projekcie nawiązał właśnie do takich przykładów krakowskiego modernizmu. Mural, który zaprojektował i wykonał w Norymberdze, wykorzystuje motywy z reliefów nad drzwiami krakowskich kamienic. Te rzeźby odnoszą się głównie do wspomnianej

mitologii słowiańskiej, ale również do całkowicie „profanicznych” przedstawień (np. kobieta żnąca zboże). Kolory muralu inspirowane są kolorami natury, ponieważ przyroda – fauna i flora – oraz związany z nią człowiek są głównymi elementami tego dzieła.

Lokalizacja muralu ma również symboliczne znaczenie – znajduje się w tunelu, który łączy zieloną „naturalną” i stale odnawiającą się część Norymbergi (Wöhrder Wiese) z historycznym centrum (kulturalnym sercem miasta).

Marcin Czaja - urodzony w 1983 roku w Częstochowie studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Malarstwa, gdzie obecnie pracuje jako asystent w pracowni malarstwa i rysunku pierwszego roku. Dyplom magistra uzyskał w 2011 roku w pracowni prof. Jacka Waltosia. W 2021 roku obronił pracę doktorską pod kierunkiem prof. Mirosława Sikorskiego pt. „Limbo – obraz jako obiekt przestrzenny”. Jest autorem wielu murali w całej Polsce. Oprócz malarstwa monumentalnego zajmuje się także rysunkiem i projektowaniem graficznym.

Otwarcie muralu „Zwierzyniec” w tunelu Hübnerstor odbyło się 20 lipca (sobota) w ramach obchodów jubileuszu 45. lecia partnerstwa miast.

Foto: Khrystyna Jalowa

InselKunst 2024 - wystawa w przestrzeni publicznej Norymbergi. Prezentacja pary artystów: z Krakowa Doroty Hadrian i z Norymbergi Emilii Neumann.

20 lipca – 22 września

W dniach 20 lipca – 22 września 2024 roku odbyła się ósma edycja „InselKunst” na Insel Schütt. Wystawa – tradycyjnie już - prezentowała prace dwóch artystek: Emilii Neumann z Niemiec oraz Doroty Hadrian z Polski, które w swoich dziełach w wyjątkowy sposób wyrażają głębokie emocje i przemyślenia.

Wystawa „InselKunst 2024” to wyjątkowe wydarzenie artystyczne, które skłania do refleksji nad współczesnymi problemami społecznymi i ekologicznymi, a jednocześnie daje przestrzeń do kontemplacji nad indywidualnymi doświadczeniami kobiet.

Emilia Neumann zachwyca monumentalnymi, a jednocześnie delikatnymi rzeźbami, w których industrialne formy kryją subtelny krytykę współczesnego świata. Jej praca „Leftover” to masywna bryła z betonu i pigmentu, której kształt odwołuje się do negatywnego odlewu dużego plastikowego kanistra na wodę. Zaskakujące zestawienie twardego materiału z funkcją oryginalnego, płynnego prototypu wywołuje refleksje na temat zmian klimatycznych oraz konsumpcji zasobów wodnych. Umieszczona na łacie przy rzece, praca podkreśla kontrast między naturą a przemysłem, stawiając pytania dotyczące naszego wpływu na środowisko.

Uzupełnieniem tej pracy była instalacja „Decolette” umieszczona na fasadzie Domu Krakowskiego, która stanowiła ironiczną krytykę fasadowości i dekoracyjnych pozorów. Emilia

**Magiczny
Kraków**

Neumann, operując symbolicznymi elementami architektury, zdaje się demaskować obłudę i powierzchowność współczesnej estetyki, przypominając, że za piękną fasadą mogą kryć się głębsze, ukryte problemy.

Dorota Hadrian czerpie inspirację z ikonografii klasycznej sztuki europejskiej, a jej twórczość jest pełna kulturowych odniesień i aluzji. W swojej pracy „grzeczne już byłyśmy” artystka porusza tematykę kobiecej tożsamości i roli społecznej. Obraz kobiety, która odważnie porzuca narzucone jej przez społeczeństwo i kulturę ograniczenia, by żyć w pełni, bez obaw i strachu, to silny manifest przeciwko stereotypom i oczekiwaniom, jakie od lat są stawiane kobietom. Praca artystki tworzy wielowymiarową opowieść o emancypacji i wolności.

Wernisaż wystawy z udziałem obu artystek oraz koncertem zespołu „Nobutthefrog” i oprowadzaniem kuratorskim Kasi Prusik-Lutz odbył się 20 lipca (sobota), a następnie na placu przed Domem Krakowskim miał miejsce festyn uliczny „45 lat partnerstwa miast”.

Fotografie: K. Jalowa

Stadt(ver)führungen

22 września

Stadt(ver)führungen to coroczna impreza ciesząca się ogromnym zainteresowaniem, organizowana przez Miasto Norymberga.

Dom Krakowski był częścią tegorocznych wydarzeń w kategorii instytucji kulturalnych „Sztuka i Kultura”. Obecny motyw przewodni imprezy były skarby („Schätze”), a Dom Krakowski zaprosił uczestników na wystawę „InselKunst 2024”, która wykorzystuje przestrzeń publiczną miasta by zaskoczyć i dotrzeć do nowej publiczności.

W niedzielę 22 września w plenerze odbyło się spotkanie mające na celu przedstawienie sylwetki Domu Krakowskiego oraz kuratorskie oprowadzanie po wystawie.

Art Weekend Nürnberg - wystawa „PLAYGROUND” 19 października - 30 listopada

W dniach od 19 października do 30 listopada 2024 roku w Domu Krakowskim prezentowana była wystawa zatytułowana „PLAYGROUND”. Był to projekt, który w wyjątkowy sposób ukazał

życie dzieci dorastających w artystycznym środowisku. Wystawa podjęła próbę zbadania, jak twórcza atmosfera wpływa na rozwój dzieci, ich postrzeganie rzeczywistości oraz jakie piękno i wyzwania niesie ze sobą dorastanie w rodzinach artystów.

„PLAYGROUND” stawiała pytania dotyczące zacierania się granic między życiem publicznym, a prywatnym. Artyści, którzy są jednocześnie rodzicami, szukają równowagi między szczerością wyrażaną w sztuce, a ochroną prywatności swoich bliskich. W tym projekcie każda rodzina artystyczna angażowała się w twórcze refleksje nad tymi kwestiami, tworząc dzieła będące częścią szerokiego konceptu wystawy. Dom Krakowski, ze swoją wyjątkową architekturą, stał się tłem dla różnych form wyrazu artystycznego: malarstwa, wideo, muzyki, rzeźby, instalacji i fotografii.

Wystawa zwracała też uwagę na napięcia, które towarzyszą życiu artystów będących jednocześnie rodzicami. Tradycyjnie - artyści i ich rodziny - zajmowali ważne miejsce w historii sztuki, jednak rzadko kiedy zastanawiano się nad tym, jak łączą oni swoją twórczość z obowiązkami rodzinnymi. Historia sztuki zna wiele przykładów artystów, którzy wykorzystywali swoje dzieci jako muzy lub modele, tak jak Picasso czy Sally Mann. Rzadko jednak pytano, jak stała obecność sztuki wpływa na psychikę dziecka. Wystawa badała, czy dzieci artystów są tylko biernymi uczestnikami procesu twórczego, czy też rozwijają własne, unikalne spojrzenie na świat. Zastanawiano się także, czy twórcza wolność rodziców nie ogranicza przestrzeni i wolności ich dzieci? Czy w środowisku zdominowanym przez sztukę dziecko ma możliwość samodzielnego rozwoju, czy też jest nieświadomie wciągane w ślady swoich rodziców?

„PLAYGROUND” ukazała, że dzieci wychowujące się w środowisku artystycznym zyskują wyjątkowy dostęp do różnych mediów i świata sztuki, doświadczając jej nie z perspektywy biernych obserwatorów, ale aktywnych uczestników. Takie dzieci często rozwijają kreatywność i eksperymentują, co pozwala im wypracować unikalny pogląd na świat. Z drugiej strony obecność dzieci stwarza artystom nowe wyzwania, ale także możliwości. Ich pojawienie się w życiu artystycznym rodziców wprowadza nowe sytuacje, które mogą stymulować kreatywność i wpływać na rozwój twórczy. Artyści zmuszeni są do szukania nowych rozwiązań, a interakcje z dziećmi często prowadzą do transformacyjnych zmian w ich twórczości, otwierając przed nimi nowe ścieżki i perspektywy.

Wystawa ta nie była analizą psychologiczną ani socjologiczną, ale żywym - intymnym doświadczeniem - w którym artyści i ich dzieci bezpośrednio mierzyli się z codzienną rzeczywistością, a pokazane prace i instalacje ukazały autentyczne doświadczenia oraz wspólny świat rodziców i dzieci.

Artyści, którzy wzięli udział w wystawie:

Erika Sturcz (Wakayama) i Johann Sturcz

Christina Chirulescu i Daniel Bischoff

Katarzyna Prusik-Lutz i Olaf Lutz

**Magiczny
Kraków**

Kaja Gliwa i Mikołaj Moskal

Maja Krysiak-Podsiadlik i Grzegorz Podsiadlik

Michał Zawada

Klaudia Urbanek-Kękuś
Foto: Khrystyna Jalowa

Wystawa została otwarta 19 października, a specjalne oprowadzanie w ramach Art Weekendu odbyło się 26 i 27 października br.